

Examinationsuppgift: essä

Ordet essä kommer från franskans *essayer* som betyder *försöka*. I en essä provar man olika tankar och försöker komma fram till ett svar på en fråga eller ett problem. Essän är den friaste formen av vetenskaplig text. Här bör du vara personlig; du ska använda dig av ditt eget språk och utgå från egna upplevelser och tankar. Men det betyder inte att texten bara ska bestå av löst tyckande. Tvärtom förväntas du i en essä redogöra för vad andra tänkt eller tyckt om ditt ämne tidigare och vad vetenskapen säger om ditt ämne.

Din uppgift är nu att skriva en essä om hur Sverige har utvecklats från slutet på 1800-talet till idag, med fokus på hur den fysiska miljön förändrats. I din essä ska du utgå ifrån de texter du läst under momentet samt de texter du själv skrivit om din egen boendemiljö.

Texter att använda dig av:

- Elin Wägner: *Norrtullsligan* (1908)
- August Strindberg: *Röda rummet* (1879)
- Victoria Benedictsson: *Pengar* (1885)
- Dan Andersson: "Om vintern i de stora skogarna" (1922)
- Maria Sandel: "Min gata" (1908)
- Ewa Bergdahl: *Träruckel, nödbostäder och spisrum* (2015).

Mall för struktur och innehåll

Del 1: Inled din essä med att beskriva platsen du bor på. Hur ser den ut? Hur luktar den? Hur låter den? Hur känns den? Använd dig gärna av det du tidigare skrivit om platsen du bor på. Avsluta stycket med att beskriva vad din essä ska handla om – om du vill kan du göra det här allra sist i skrivprocessen, när du verkligen vet vad texten du redan skrivit handlar om.

Del 2: Sammanfatta Maria Sandels "Min gata". Vilken roll spelar Fleminggatan i Stockholm i denna text? Hur framställs platsen? Presentera också Ewa Bergdahls *Träruckel, nödbostäder och spisrum*. Vilken bild får du av hur det var att leva som fattig i Stockholm under 1900-talets första år? Hur stämmer det överens med Sandels novell? Hur ser livet på Kungsholmen i Stockholm ut idag?

Del 3: Sammanfatta din egen undersökning av platsen du bor på. Hur såg den platsen ut? Hur tror du att det var att leva här i slutet på 1800-talet och början på 1900-talet? Återknyt till din inledning - hur har det förändrats idag?

Del 4: Presentera och sammanfatta ytterligare en av de skönlitterära texterna du läst under momentet. Vilken roll spelar platsen i denna text? Hur framställs platsen? Hur tror du att den ser ut idag? Hur skiljer den sig från eller liknar de platser du tidigare tagit upp i din text?

Del 5: Sammanfatta din text. Hur har Sverige förändrats de senaste 150 åren? Vad är sig likt? Hur tror du Sverige ser ut 150 år in i framtiden?